

Sygn. akt III AUa 1060/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Sędziowie:	SA Elżbieta Czaja (spr.) SO del. do SA Małgorzata Pasek
Protokolant: sekr. sądowy Maciej Mazuryk	

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2013 r. w Lublinie

sprawy T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 3 lipca 2013 r. sygn. akt IV U 843/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1060/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 września 2012 r. (...) Oddział w S. odmówił T. K. prawa do emerytury, gdyż w jego ocenie nie udowodnił 25 lat okresów ubezpieczenia.

W odwołaniu od decyzji wnioskodawca domagał się przyznania prawa do emerytury i podnosił, że organ rentowy bezpodstawnie odmówił mu uznania okresu zatrudnienia od 15 sierpnia 1979 r. do 14 marca 1981r.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie i poinformował, że po doliczeniu okresu pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym rodziców, decyzją z dnia 16 października 2012 r. przyznano mu prawo do emerytury od dnia 1 czerwca 2012 r.

Wyrokiem z dnia 3 lipca 2013 roku Sąd Okręgowy w Siedlcach zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że do stażu ubezpieczeniowego T. K. należy doliczyć okres zatrudnienia w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w P. od 15 sierpnia 1979 roku do 14 marca 1981 roku, zaś w części dotyczącej ustalenia prawa do emerytury umorzył postępowanie

Podstawą wyroku były następujące ustalenia:

T. K., urodzony w dniu (...) złożył w dniu 21 czerwca 2012r. wniosek o emeryturę.

Na podstawie załączonych znajdujących się w aktach rentowych dokumentów organ rentowy uznał za udowodnione przez wnioskodawcę 24 lata 1miesiąc i 18 dni okresów ubezpieczenia.

ZUS nie uwzględnił okresu pracy wnioskodawcy w (...) P. od 15 sierpnia 1979r. do 14 marca 1981r. ponieważ był tam on zatrudniony jako członek spółdzielni, a nie przedstawił informacji o liczbie dni przepracowanych w poszczególnych latach.

Ponieważ z wyliczeń ZUS wynikało, że wnioskodawca nie udowodnił 25 lat okresów ubezpieczenia – wydano decyzję o odmowie prawa do emerytury.

Już po wniesieniu do Sądu odwołania od decyzji, wnioskodawca złożył dodatkowe dokumenty świadczące o wykonywaniu przez niego pracy w gospodarstwie rolnym rodziców.

Po doliczeniu tego okresu ZUS wydał w dniu 16 października 2012 r. decyzję o przyznaniu emerytury.

W toku postępowania T. K. popierał odwołanie domagając się doliczenia mu do stażu ubezpieczeniowego spornego okresu zatrudnienia w (...) w P..

W aktach rentowych na k. 10 znajduje się świadectwo pracy wystawione w dniu 14 marca 1981 r. przez (...) Spółdzielnię (...) w P., z treści którego wynika, że T. K. był zatrudniony tam w okresie od 15 sierpnia 1979r. do 14 marca 1981r. w charakterze mechanika kierowcy i otrzymywał wynagrodzenie 45 dniówek obrachunkowych po 120 złotych plus premia regulaminowa, oraz że nie wykorzystał urlopu za 1981 r.

Z wyjaśnień wnioskodawcy i zeznań świadków wynika, że był on zatrudniony w Spółdzielni w pełnym wymiarze, codziennie przychodził do pracy, wykonywał pracę traktorzysty, a kiedy nie pracował na traktorze wykonywał czynności ściśle związane z hodowlą bydła, gdyż taki był profil produkcji w Spółdzielni.

Ponieważ wnioskodawca pracował zwykle więcej niż 8 godzin dziennie, to wynagrodzenie jego zostało skalkulowane na 45 dniówek obrachunkowych miesięcznie.

Sąd obdarzył wiarą zeznania wnioskodawcy i przesłuchanych w sprawie świadków, zwłaszcza, że znajdują one potwierdzenie w dowodzie z dokumentu – świadectwie pracy, którego autentyczności strona pozwana nie kwestionowała.

Sąd wskazał, że podleganie ubezpieczeniom społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych regulował dekret z dnia 4 marca 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin (Dz. U. z dnia 15 marca 1976 r.).

Zgodnie z art. 1 ubezpieczenie społeczne określone dekretem, zwane dalej "ubezpieczeniem", obejmuje:

1) członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz innych spółdzielni, zrzeszonych w (...) Związku (...) Spółdzielni (...), którzy wykonują pracę w tych spółdzielniach,

2) członków spółdzielni kółek rolniczych zrzeszonych w Centralnym Związku Kółek Rolniczych, którzy wykonują pracę w zespołowych gospodarstwach rolnych tych spółdzielni,

3) pozostałe osoby, które wykonują pracę w spółdzielniach wymienionych w pkt 1 lub zespołowych gospodarstwach rolnych spółdzielni wymienionych w pkt 2 i są wynagradzane według zasad obowiązujących członków tych spółdzielni.

W myśl art. 4 dekretu przy ustalaniu okresu pracy w spółdzielni wymaganego do uzyskania świadczeń:

1) za dzień pracy uważa się 8 godzin pracy, a przed dniem 1 lipca 1962 r. dzień, który stanowił podstawę do obliczenia dniówki obrachunkowej; do dni pracy zalicza się również dni urlopu wypoczynkowego oraz dni pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub opiekuńczego,

2) za miesiąc pracy uważa się 20 dni pracy dla mężczyzny oraz 13 dni pracy dla kobiety, a jeżeli ubezpieczony użytkuje działkę przyzagrodową lub dostarcza spółdzielni produkty rolne wytworzone w prowadzonym przez siebie gospodarstwie rolnym - 18 dni pracy dla mężczyzny oraz 11 dni pracy dla kobiety,

3) za rok pracy uważa się rok obrachunkowy, w którym mężczyzna przepracował w spółdzielni co najmniej 240 dni pracy, kobieta 150 dni pracy, a jeżeli użytkuje działkę przyzagrodową lub dostarcza spółdzielni produkty rolne wytworzone w prowadzonym przez siebie gospodarstwie rolnym - to co najmniej: mężczyzna 220 dni pracy, a kobieta 130 dni pracy.

Z kolei zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 12 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za okresy składkowe uważa się okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego w rolniczych Spółdzielniach (...) i w innych spółdzielniach zrzeszonych w (...) Związku (...) Spółdzielni (...), w zespołowych gospodarstwach rolnych spółdzielni kółek rolniczych zrzeszonych w (...) Związku (...) oraz pracy na rzecz tych spółdzielni:

a/ objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego za które opłacono składkę na to ubezpieczenie, lub w których występowało zwolnienie od składki,

b/ przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego z tego tytułu.

Zgodnie z art. 28 ust. 2 wymienionego wyżej dekretu przy ustalaniu prawa do świadczeń oraz wysokości tych świadczeń:

- okresy pracy w spółdzielni uważa się za okresy równorzędne z okresami zatrudnienia, a dochód z tytułu tej pracy stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie za równorzędny z wynagrodzeniem z tytułu zatrudnienia.

Zważywszy na treść wyjaśnień wnioskodawcy i zeznań świadków należało przyjąć, że wnioskodawca wykonywał pracę na rzecz (...) w wymiarze co najmniej 8 godzin dziennie przez co najmniej 6 dni w tygodniu (roboczych). W tej sytuacji należało przyjąć, że podlegał ubezpieczeniom społecznym w spornym okresie. W związku z powyższym okres zatrudnienia w (...) w P. powinien być zaliczony do stażu ubezpieczeniowego. Wyrok wydano na mocy art. 477¹⁴§ 2 kpc.

Od tego wyroku apelację złożył Zakład Ubezpieczeń Społecznych w S. zaskarżając wyrok w zakresie punktu I

Wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego - art.6 ust 2 pkt 12 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr. 153 z późn. zm.) poprzez ustalenie, że okres zatrudnienia T. K. w (...) Spółdzielni (...) w P. od 15 sierpnia 1979 roku do 14 marca 1981 roku podlega zaliczeniu do jego stażu ubezpieczeniowego ,

- naruszenie prawa procesowego poprzez przekroczenie określonej w art. 233 & 1 k.p.c. zasady swobodnej oceny dowodów

Wskazując na powyższe wnosił o zmianę wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania .

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wydał, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba szczegółowego powtarzania ustaleń faktycznych oraz dokonanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w niniejszej sprawie.

Należy na wstępie wyjaśnić, że na podleganie ubezpieczeniu społecznemu przez członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych wpływ miał wymiar świadczonej pracy. Wprowadzona w przepisie art. 4. dekretu z dnia 4 marca 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin (Dz. U. z dnia 15 marca 1976 r.) zasada ustalania okresu pracy w spółdzielni wymaganego do uzyskania świadczeń przez uznawanie za dzień pracy 8 godzin pracy, za miesiąc - 20 dni dla mężczyzny i 13 dni dla kobiety oraz za rok pracy - rok obrachunkowy, w którym mężczyzna przepracował w spółdzielni co najmniej 240 dni, a kobieta co najmniej 150 dni (bądź też okresów krótszych w przypadku użytkownika działki przyzagrodowej lub dostarczania spółdzielni produktów rolnych wytworzonych w prowadzonym przez siebie gospodarstwie rolnym) decydowała bowiem o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012 r., II UK 255/11, nie publ.).

Stąd też rację ma skarżący wywodząc, że w przypadku ubezpieczonego oznaczało to konieczność ustalenia czy pracował w spornym okresie wymaganą ilość dni (co najmniej 90 dni w roku 1979, 240 w 1980 roku i 50 dni w 1981 roku).

W świetle materiału dowodowego zgromadzonego przed Sądem I instancji wynika, że wnioskodawca wykonywał pracę na rzecz (...) w wymiarze co najmniej 8 godzin dziennie przez co najmniej 6 dni w tygodniu (roboczych). Ze świadectwa pracy wystawione w dniu 14 marca 1981 r. przez (...) Spółdzielnię (...) w P. wynika, to że T. K. był zatrudniony w okresie od 15 sierpnia 1979 r. do 14 marca 1981 r. w charakterze mechanika kierowcy i otrzymywał wynagrodzenie 45 dniówek obrachunkowych po 120 złotych plus premia regulaminowa, oraz że nie wykorzystał urlopu za 1981 r.

Istotne więc ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy dotyczą tego, że wnioskodawca w spornym okresie będąc członkiem spółdzielni pracował we wszystkie dni robocze, po co najmniej 8 godzin dziennie. Ponieważ wnioskodawca pracował zwykle więcej niż 8 godzin dziennie, to wynagrodzenie jego zostało skalkulowane na 45 dniówek obrachunkowych miesięcznie. Jest więc oczywiste, że w skali poszczególnych lat wymiar świadczonej przez niego pracy uzasadnia podleganie ubezpieczeniu społecznemu.

Sąd Apelacyjny uzupełnił postępowanie dowodowe o dowód z uzupełniającego przesłuchania wnioskodawcy w charakterze strony (k. 66 v – 57), którego zeznaniom dał wiarę.

Zeznania T. K. korespondują z materiałem dowodowym zebrany w toku postępowania przed Sądem I instancji – (zeznaniem świadków : Z. K., M. S., R. G.), i potwierdzają rzeczywisty, wymagany wymiar czasu pracy w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w P. niezbędny do zaliczenia do stażu ubezpieczeniowego tego okresu.

Odnosząc się do zarzutów podnoszonych w apelacji stwierdzić należy więc, że są one niezasadne.

Wbrew zarzutom skarżącego Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił stan faktyczny po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, którego ocena nie narusza reguł określonych w art. 233 k. p. c.

Oceniając wiarygodność zeznań świadków, mieć należy na uwadze, że choć świadkowie składali zeznania na okoliczności sprzed ponad 30 lat, to jednak istotne dla sprawy okoliczności zostały przez nich potwierdzone w sposób nie budzący wątpliwości. Mieć też należy na uwadze, że organ rentowy opierając się na tym samym dokumencie dołączonym przez wnioskodawcę do akt emerytalnych (świadectwie pracy z (...) w P. z dnia 14 marca 1981 k. 10) pierwotnie ustalając kapitał początkowy, decyzją z dnia 30 08. 2004 roku nie zakwestionował powyższego okresu jako podlegającego zaliczeniu do stażu ubezpieczeniowego. Dopiero po złożeniu wniosku o emeryturę przez T. K. organ rentowy uznał, że decyzja ustalająca kapitał początkowy była nieprawidłowa, pomimo braku w tym zakresie

jakichkolwiek nowych okoliczności i dowodów. Słusznie więc podnosi skarżący, że zakwestionowanie przez organ rentowy po upływie długiego okresu czasu złożonego świadectwa pracy utrudniło mu przeprowadzenie dokładnego postępowania dowodowego, choćby z uwagi z uwagi na znaczny upływ czasu, utratę dokumentów, śmierć członków zarządu (...).

Wbrew więc twierdzeniom apelacji Sąd i instancji nie naruszył prawa materialnego w tym art.6 ust 2pkt 12 ustawy z dnia 17. 12. 1998 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Z 2009 r. nr 153, poz. 1227 ze zm.)

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.